

NOTĂ INFORMATIVĂ

la proiectul de lege cu privire la actele de stare civilă

1. Denumirea autorului și a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul de lege cu privire la actele de stare civilă a fost elaborat de Ministerul Justiției în colaborare cu Agenția Servicii Publice și Agenția de Guvernare Electronică.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

Elaborarea proiectului de lege cu privire la actele de stare civilă este condiționată de necesitatea implementării noului model (model „To-Be”) de prestare a serviciului public de înregistrare a faptelor și evenimentelor de stare civilă: de naștere; de căsătorie; de desfacere a căsătoriei (de divorț), de deces, precum și de eliberare a documentelor de stare civilă.

Modele „To-Be” au fost elaborate în urma exercițiului de reinginerie a serviciilor respective, realizate în cadrul implementării activităților Acordului de finanțare dintre Republica Moldova și Asociația Internațională pentru Dezvoltare și a Acordului de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare în vederea realizării proiectului „Modernizarea serviciilor guvernamentale”, ratificate prin Legea nr. 25/2018, și în conformitate cu acțiunea 3.3. din Planul de acțiuni privind reforma de modernizare a serviciilor publice pentru anii 2017-2021, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 966/2016.

Finalitatea urmărită prin promovarea proiectului constă în modernizarea serviciilor publice de înregistrare de stat a faptelor și evenimentelor de stare civilă și emiterea documentelor de stare civilă. În această ordine de idei, au fost revizuite conceptual prevederile actuale privind transcrierea actelor de stare civilă, fapt determinat și de sensul acordat prin proiectul de lege termenului de „acte de stare civilă”. Prin proiectul de lege, toate faptele și evenimentele de stare civilă produse în alte state, urmează a fi supuse recunoașterii și consemnării în resursele informaționale ale Agenției Servicii Publice.

Procesul de modernizare a serviciilor publice s-a axat pe aplicarea principiilor de reinginerie a serviciilor publice, statuate în Metodologia privind reingineria serviciilor publice, aprobată prin Ordinul Secretarului general al Guvernului nr. 598-A din 10.08.2020 (Metodologia privind reingineria serviciilor publice (gov.md)¹), și anume:

- centrarea pe beneficiarii serviciilor publice;
- servicii accesibile și incluzive;
- prestarea serviciilor prin canale multiple;
- standardizarea și simplificarea serviciilor;
- solicitarea datelor o singură dată;
- utilizarea soluțiilor TIC în prestarea serviciilor publice.

¹ Metodologia poate fi accesată la linkul:

https://cancelaria.gov.md/sites/default/files/document/attachments/metodologia_privind_reingineria_serviciilor_publice.pdf

Reingineria serviciului „Înregistrarea actelor de stare civilă” se bazează pe recomandările Subcaptolului 5.1 „Simplificarea administrativă” și a Subcaptolului 5.2 „Analiza și modificarea schiței proceselor serviciului” din cadrul Metodologiei privind reingineria serviciilor publice.

Simplificarea administrativă se axează pe optimizarea elementelor de intrare, cum ar fi condițiile de eligibilitate, eliminarea documentelor sau a informațiilor solicitate, dacă:

- documentul sau informația nu sunt necesare (nu adaugă valoare, nu ajută autoritatea să ia decizia privind prestarea sau refuzul de a presta serviciul);
- documentul sau informația pot fi substituite printr-un alt document, deja solicitat de a fi prezentat;
- documentul sau informația solicitată a fost eliberată de către prestatorul de serviciu, astfel încât aceasta deja există în arhivele instituției;
- documentul conține informații care pot fi obținute prin comunicarea directă dintre instituții guvernamentale sau prin accesarea unei baze de date partajate/comune (de exemplu aplicarea principiului „depunerea unei singure solicitări”). Adoptarea principiului „depunerea unei singure solicitări” are impact direct asupra reducerii timpului ce ține de acele documente care au fost deja prezentate și, prin urmare, se află deja în bazele de date ale instituțiilor.

Simplificarea proceselor administrative are loc prin:

- reducerea numărului de semnături, ștampile;
- adoptarea la nivel legislativ a principiului aprobării tacite, cu specificarea cazurilor de excepție de la acest principiu;
- acordarea suportului clientului care face parte din grupurile vulnerabile în eliberarea actelor necesare care lipsesc.

Modificarea proceselor de business actuale de eliberare a documentelor de stare civilă prin identificarea și redesignul componentelor care afectează performanța acestora pentru îmbunătățirea rezultatelor, inclusiv creșterea eficienței și a transparenței procedurale, prin aplicarea următoarelor măsuri:

Măsura	Exemple
ELIMINARE	<ul style="list-style-type: none"> ✓ a etapelor din proces care nu prezintă valoare adăugată; ✓ a etapelor care pot fi combinate cu alte etape/activități; ✓ a incomodităților pentru beneficiari, inclusiv a barierelor specifice grupurilor vulnerabile și marginalizate; ✓ a numărului excesiv de roluri.

DELEGARE	<ul style="list-style-type: none"> ✓ minimizarea numărului delegărilor; ✓ eliminarea aprobărilor care nu sunt necesare; ✓ împuternicirea personalului să efectueze verificările respective; ✓ punerea la dispoziția personalului a tuturor informațiilor necesare pentru a putea lua decizii.
RELOCARE	<ul style="list-style-type: none"> ✓ reducerea numărului de vizite ale beneficiarilor; ✓ reducerea reținerilor; ✓ lansarea canalelor de acces multiple și potrivite; ✓ acceptarea documentației în format electronic.
AUTOMATIZARE	<ul style="list-style-type: none"> ✓ automatizarea sarcinilor repetitive; ✓ automatizarea sarcinilor care consumă timp; ✓ folosirea instrumentelor necostisitoare disponibile.
SEPARARE	<ul style="list-style-type: none"> ✓ a activităților front office de back office; ✓ a activităților de management de cele de executare; ✓ a funcțiilor administrative de prestarea serviciilor.
STANDARDIZARE	<ul style="list-style-type: none"> ✓ a proceselor; ✓ a rolurilor; ✓ a timpului; ✓ a informației; ✓ a măsurilor de reducere a barierelor specifice grupurilor vulnerabile și marginalizate.

De asemenea, una din finalitățile urmărite prin proiect constă în crearea cadrului legal pentru utilizarea soluțiilor TIC în prestarea serviciului în cauză, în scopul facilitării interacțiunii la distanță între autoritatea abilitată să înregistreze fapte și evenimente de stare civilă cu beneficiarii serviciului, cu mutarea accentelor de la interacțiunile tradiționale (pe hârtie) la cele prin mijloace de comunicare electronică și, corespunzător, valorificarea la maxim a rezultatelor actuale ale dezvoltării tehnologice.

Soluțiile tehnologice de asigurare a proceselor tehnologice de înregistrare a faptelor și evenimentelor de stare civilă și emitere a documentelor de stare civilă, precum și a altor procese operaționale aferente înregistrării actelor de stare civilă, după modelul nou de prestare a serviciilor, sunt reglementate de Conceptul sistemului informațional „Acte de stare civilă”, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 956/2022.

În urma examinării practicilor actuale și a prevederilor cadrului legislativ se constată mai multe aspecte fundamentale în privința circulației documentelor în

format electronic, care, de asemenea, au servit ca și condiții de bază ce au impus elaborarea proiectului de lege, și anume:

▪ Cu toate că, de mai mulți ani, în Moldova este reglementat documentul electronic și semnătura electronică, acestea fiind echivalate cu documentul pe hârtie semnate olograf, în prezent trebuie să constatăm că, documentul electronic este utilizat foarte puțin. Continuă să persiste practici în care autoritățile nu acceptă documente electronice, nu operează cu dosare electronice și nu emit documente și acte în format de documente electronice, cu toate că marea majoritatea dețin semnături electronice și mijloace de comunicare electronică corespunzătoare. Dezvoltarea tehnologică în prezent permite, în mod accesibil, nu doar utilizarea pe larg a documentelor electronice, dar și prevalarea acestora în raport cu cele pe hârtie.

▪ Procesul clasic de înregistrare de stat a faptelor și evenimentelor de stare civilă, deși este unul standardizat, totuși este deja depășit de timp, implicând interacțiunea directă și personală între beneficiari și Agenția Servicii Publice (în continuare - ASP), dar și cu alte autorități și instituții în acest scop.

▪ Chiar și soluțiile actuale disponibile solicitanților (cum ar fi, de exemplu, solicitarea online a unui certificat de stare civilă) implică o vizită la ASP în scopul ridicării certificatului pe suport de hârtie, iar posibilitatea emiterii unui certificat în forma electronică semnat cu semnătura electronică nefiind, în genere, prevăzută în legislație.

▪ O parte considerabilă din fluxul de documente în cadrul autorităților publice și între autorități nu este digitalizat. Pentru a garanta ca autoritățile și instituțiile publice să emită acte și documente prioritare în format electronic, este necesar ca marea parte a fluxului de documente să fie digitalizată.

▪ Pentru atingerea acestui scop se impune ca autoritatea în cauză să recepționeze (la maxim posibil) în format electronic cereri și documente, să opereze în procesele de lucru interne cu documente în format electronic, precum și în raport cu alte autorități/instituții implicate în proces și, nu în ultimul rând, să lucreze cu dosare electronice și arhivă electronică.

▪ În aceste scopuri se impune amplificarea utilizării semnăturii electronice între autoritățile și instituțiile publice, pe de altă parte, facilitarea obținerii și utilizării semnăturii electronice de către persoanele fizice.

▪ În raport cu cadrul legislativ existent este important nu doar de a completa legile cu prevederi în privința documentelor în format electronic și regimul acestora, dar și de a depista și elimina prevederi care constrâng autoritățile să folosească documente doar pe suport de hârtie, doar modalități tradiționale de comunicare (ex. poșta convențională) și nu admit utilizarea unei varietăți mai mari de căi de comunicare.

3. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Noua lege cu privire la actele de stare civilă este structurată în VIII Capicole, acestea din urmă incluzând mai multe secțiuni. Actul normativ este unul complex, ce urmează a reglementa autoritățile abilitate să înregistreze fapte și evenimente de stare civilă, modul de înregistrare a faptelor și evenimentelor de stare civilă, modul de modificare și anulare a actelor de stare civilă. Astfel, normele ce se propun prin

proiect sunt menite să optimizeze procedura de înregistrare a faptelor și evenimentelor de stare civilă:

- prin stabilirea obligativității înregistrării electronice a faptelor și evenimentelor de stare civilă;

- emiterea extraselor de stare civilă în format electronic;

- semnarea electronică a extraselor de stare civilă de către funcționarul autorității publice abilitate să înregistreze fapte și evenimente de stare civilă și aplicarea pe acestea a codului QR (eng. Quick Response), care să ofere posibilitatea verificării validității documentului prin scanarea cu orice dispozitiv electronic;

- emiterea extraselor de naștere, de căsătorie, de divorț, de schimbare a numelui și/sau a prenumelui *pe suport de hârtie* doar la solicitarea expresă a titularului sau a reprezentantului lui legal sau desemnat prin procură, ori prin împuternicire de reprezentare ce se conține în Registrul împuternicirilor de reprezentare în baza semnăturii electronice;

- emiterea extraselor de deces *pe suport de hârtie* doar la solicitarea expresă a membrilor familiei, rudelor decedatului sau altor persoane îndreptățite;

Din punct de vedere conceptual, proiectul oferă un sens nou noțiunii „acte de stare civilă”, schimbând accentul sensului actual al noțiunii. Or, actualmente această noțiune reprezintă înscrisul pe suport de hârtie, eliberat de ASP, semnat de participanți și autentificat de persoana responsabilă, sistematizat și organizat în registre de stare civilă, ținute pe hârtie. Urmare a reconceptualizării noțiunii menționate, prin „acte de stare civilă” se va înțelege înregistrarea propriu-zisă a faptelor (nașterea și decesul) și evenimentelor (căsătoria, divorțul, schimbarea numelui, recunoașterea paternității) de stare civilă din viața unei persoane fizice, în sistemul informațional al Agenției Servicii Publice, de către autoritățile abilitate prin lege să le înregistreze.

De asemenea, proiectul face o clarificare cu privire la autoritățile care au prerogative legale de înregistrare a faptelor și evenimentelor de stare civilă și a limitelor competențelor ale acestora.

Prin proiect sunt reglementate prevederi cu caracter general, aplicabile tuturor proceselor ce cad sub incidența legii, ce vizează procedura de depunere a cererii, de verificare a identității persoanei, acțiunile speciale referitoare la persoana titularului actului de stare civilă sau la atestarea circumstanțelor care determină necesitatea suspendării procedurii administrative inițiate în procesul de prestare a serviciilor de stare civilă.

Specificul înregistrării electronice a faptelor și evenimentelor de stare civilă și ținerea Sistemului informațional „Acte de stare civilă” determină o modificare sub aspect terminologic a prevederilor referitoare la emiterea documentelor de stare civilă întru confirmarea înregistrării de stat a faptelor și evenimentelor de stare civilă.

Totodată, proiectul prevede și posibilitatea de emitere a altor tipuri de documente de stare civilă cu scop și destinație speciale, cum ar fi extrase multilingve de pe actele de stare civilă, certificatul privind starea civilă, certificatul de capacitate matrimonială.

Cu referire la înregistrarea nașterii

Aceasta este prima etapă în re-ingineria serviciului de înregistrare a nașterii și presupune *eliminarea certificatului medical constatator al nașterii pe suport de hârtie*. Certificatul medical constatator al nașterii se va întocmi doar în format electronic, cu posibilitatea imprimării acestuia pe suport de hârtie, fără semne de protecție, în caz de necesitate sau la solicitare.

Actul de naștere pe suport de hârtie își va pierde statutul de document primar. Cu toate acestea, modelul nou de prestare a serviciului de înregistrare a nașterii, oferă opțional posibilitatea imprimării pe suport de hârtie a înregistrărilor electronice a nașterii la nivel central, cu titlu de arhivare pentru recuperare în cazul unei eventuale distrugerii, unde mai multe înregistrări vor fi imprimate pe hârtie A4, în formă tabelară, citibilă de mașini (machine-readable), cu sau fără participarea factorului uman.

De asemenea, se propune excluderea necesității prezentării documentelor necesare pentru înregistrarea nașterii, care pot fi identificate/verificate în sistemele informaționale de domeniu (documente de stare civilă eliberate în baza actelor de stare civilă înregistrate și aflate la păstrare în Departamentul stare civilă, acte de identitate din sistemul de documentare a cetățenilor Republicii Moldova).

Unul din elementele de bază ale re-ingineriei acestui serviciu îl constituie excluderea aplicării principiului teritorialității la prestarea serviciului de înregistrare a nașterii. Astfel, înregistrarea nașterii se va face de autoritatea abilitată să înregistreze faptul de stare civilă, indiferent de locul unde s-a produs nașterea sau își au domiciliul părinții copilului.

Înregistrarea electronică a faptului nașterii va avea loc în baza Declarației de naștere, care va putea fi depusă fizic sau online, în temeiul: certificatului electronic medical constatator al nașterii, înregistrat de unitatea medico-sanitară publică sau privată în care a avut loc nașterea; certificatului medical constatator al nașterii pe suport de hârtie emis de autoritățile competente din alte state; procesului-verbal și certificatului electronic medical constatator al nașterii prin care se constată sexul și vârsta copilului – în cazul înregistrării nașterii unui copil găsit sau hotărârii instanței de judecată cu privire la constatarea faptului nașterii de către o anumită femeie.

În același timp, se propune reducerea termenului de declarare a nașterii copilului de la 3 luni la 1 lună din ziua nașterii copilului.

Cu referire la înregistrarea căsătoriei

Modificările ce se propun sunt orientate spre instituirea unui model nou de prestare a acestui serviciu. Subliniem că acesta nu presupune modificarea normelor cu privire la ceremonie, scenariu sau alte activități conexe care țin de cultura și tradițiile locale.

Actul de căsătorie pe suport de hârtie își va pierde statutul de document primar. Cu toate acestea, modelul nou de prestare a serviciului va presupune imprimarea opțională pe suport de hârtie a înregistrărilor electronice la nivelul organului central de stare civilă, cu titlu de arhivare sau recuperare în cazul unei eventuale distrugerii.

La solicitarea titularilor, extrasul de căsătorie va putea fi imprimat pe hârtie, unde se va regăsi codul QR al documentului. Astfel, va putea fi verificat conținutul

extrasului de căsătorie conform codului QR prin scanare, pentru a confirma validitatea acestuia. Aceasta va permite ca, din punct de vedere tehnic, după înregistrarea căsătoriei, în fișa personală a soților din Registrul de stat al populației să se schimbe automat statutul de stare civilă în „Căsătorit” și să se indice relația de afinitate între ei, soț și soție.

Noile reglementări vor permite:

- transmiterea cererii de înregistrare a căsătoriei către autoritatea abilitată să înregistreze căsătoria, în format electronic, prin intermediul portalului unic al serviciilor publice (<https://servicii.gov.md/ro>), sub formă de document electronic cu semnătura electronică, eliberată în condițiile Legii privind identificarea electronică; sau

- depunerea cererii de înregistrare a căsătoriei la ghișeul autorității abilitate să înregistreze căsătoria, pe suport de hârtie, de către unul din viitorii soți.

Totodată, se propune ca înregistrarea căsătoriei într-un termen mai mic de o lună să fie considerat ca și un serviciu de urgentare, prestarea căruia să fie efectuată conform nomenclatorului serviciilor, aprobat de Guvern. Astfel, se propune abrogarea normelor, care, în opinia autorului sunt depășite, ce prevedeau condiții suplimentare sau documente confirmative pentru a putea fi solicitată urgentarea căsătoriei. De asemenea, viitorii soți vor fi notificați automat prin intermediul serviciului guvernamental de notificare electronică despre perioada de timp rămasă până la expirarea termenului de înregistrare a căsătoriei.

Elementul de novatie al proiectului este excluderea principiului teritorialității, aplicat actualmente la depunerea declarației de căsătorie și înregistrarea căsătoriei, doar corespunzător vizei de domiciliu a viitorului soț sau a părinților acestuia. Astfel, persoanele care vor dori să se căsătorească vor avea posibilitatea să aleagă oricare autoritate abilitată să înregistreze căsătorii, în oricare localitate în care se află subdiviziunea teritorială a Agenției Servicii Publice, la o Primărie sau la o misiune diplomatică ori oficiul consular al Republicii Moldova peste hotare sau, după caz, la notar, fiind limitați doar de programările deja efectuate de alți solicitanți pentru ziua sau ora preferată. Excepție de la această regulă o vor face doar înregistrările urgente, precum și înregistrarea căsătoriei în cadrul instituțiilor penitenciare cu o persoană condamnată sau arestată, unde cererea de înregistrare a căsătoriei se va depune la autoritatea abilitată din raza teritorial-administrativă a penitenciarului sau a izolatorului de urmărire penală, reprezentanții căruia se vor deplasa și vor înregistra căsătoria în localul penitenciarului sau al izolatorului de urmărire penală.

Un alt aspect nou al proiectului constă în faptul atribuirii pentru notari a competenței de a înregistra căsătorii în conformitate cu legea cu privire la actele de stare civilă, cât și cele ce urmează a se regăsi în Legea nr. 246/2018 privind procedura notarială.

Totodată, conform modificărilor propuse, datele despre faptele și evenimentele de stare civilă necesare pentru identificarea persoanei și stabilirea stării civile a acesteia la momentul solicitării înregistrării căsătoriei, vor fi în mod obligatoriu prezentate doar de către următoarele categorii de persoane:

- cetățenii Republicii Moldova ai căror acte de stare civilă sunt emise de autoritățile competente din alte state și nu sunt obligatoriu a fi supuse procedurii de transcriere în Republica Moldova;

- străinii, care solicită încheierea căsătoriei în conformitate cu prevederile legale.

Cu referire la înregistrarea divorțului

Cât privește înregistrarea divorțului, amendamentele ce se propun de a fi operate de asemenea instituie un nou model de prestare a acestui serviciu.

Astfel, pentru optimizarea acestei proceduri se propune automatizarea deplină a proceselor de înregistrare a divorțului, în cazul în care căsătoria a fost desfăcută prin hotărârea judecătorească și soții sunt identificați prin IDNP, precum și automatizarea parțială a proceselor în cazul desfacerii căsătoriei prin cererea unuia dintre soți sau cererea comună a soților depusă la subdiviziunea teritorială a ASP sau la o misiune diplomatică ori oficiul consular al Republicii Moldova sau la notar.

De asemenea, se exclude restricția de a putea înregistra divorțul doar conform vizei de domiciliu sau locului a fost înregistrată căsătoria. Astfel, persoanele care au decis să desfacă căsătoria vor avea posibilitatea să se adreseze la oricare autoritate abilitată să înregistreze divorțul.

În cazul depunerii cererii de înregistrare a divorțului la autoritatea administrației publice locale de nivelul I, funcționarul primăriei va pre-completa, conform IDNP, cererea de divorț, care va fi transmisă ulterior către specialistul „back office” din cadrul subdiviziunii teritoriale a ASP. Ulterior, desfacerea căsătoriei va fi înregistrată la prezentarea a cel puțin unuia dintre soți la sediul subdiviziunii teritoriale a ASP sau la o misiune diplomatică ori oficiul consular al Republicii Moldova, sau la notarul ce a fost selectat de către solicitant, la data stabilită.

Dacă autoritatea competentă din alt stat transmite o comunicare cu privire la desfacerea căsătoriei pe numele unui cetățean al Republicii Moldova, cu indicarea documentului ce servește drept temei pentru desfacerea căsătoriei, funcționarul subdiviziunii teritoriale a ASP, va indica mențiunea respectivă în Registrul de stat al populației și va modifica starea civilă a persoanei în „Divorțat(ă)”. Dacă căsătoria a fost desfăcută de autoritatea competentă din alt stat, prin înregistrarea actului de divorț, acesta poate fi supus procedurii de transcriere ulterior, la adresarea persoanei respective.

Cu referire la înregistrarea decesului

Cât privește înregistrarea decesului, noul model de prestare a serviciului vine să simplifice și să eficientizeze procedurile care țin de înregistrarea constatării decesului de către medic. În acest sens, se propune schimbarea modalității de înregistrare a faptului constatării decesului din „înregistrarea pe suport de hârtie” în „înregistrarea electronică”. Certificatul medical constatator al decesului se va întocmi în format electronic, (în continuare - e-CMCD), cu posibilitatea imprimării acestuia pe suport de hârtie.

Înregistrarea electronică faptului de stare civilă de deces va avea loc în lipsa declarantului, fără completarea declarației de deces, în temeiul notificării (certificatului electronic de constatare a decesului) parvenite în Registrul ed stat al populației din e-CMCD sau hotărârii instanței de judecată definitive și irevocabile de constatare a decesului parvenite automat în Registrul ed stat al populației din PIGD.

Declarantul decesului (persoana interesată) va trebui să se prezinte la autoritate pentru înregistrarea decesului doar în cazul în care certificatul medical de constatare a decesului a fost emis de către autoritățile competente din alt stat. În acest caz, decesul se va înregistra manual de către specialistul front office al ASP sau reprezentantul Misiunii Diplomatice /Oficiului Consular (în continuare - MDOC) cu date din CMCD prezentat (eliberat în străinătate) și în baza actului de identitate a declarantului.

Procesul de înregistrare a decesului în temeiul e-CMCD (înregistrat electronic de către instituțiile medicale competente din Republica Moldova) sau în temeiul hotărârii judecătorești înregistrate și interpelate din PIGD, va fi complet automatizat, deci nu va necesita implicarea specialistului back office al ASP, în cazul în care persoana decedată este luată la evidență în Registrul de stat al a populației și, prin urmare, dispune de cod IDNP.

Automatizarea, cu implicarea specialistului back office, a proceselor de înregistrare a decesului în temeiul certificatului medical de constatare a decesului va avea loc în cazul în care persoana decedată nu este în evidență în Registrul de stat al a populației și în temeiul certificatului medical constatator al decesului emis de autoritățile competente din străinătate.

Certificatul de deces eliberat în temeiul Actului de deces înregistrat electronic, va putea fi imprimat și eliberat, la solicitare, de către specialistul front office al ASP, MDOC sau autoritățile publice locale. Acesta va avea forma unui document în format „.PDF”, cu semnătura electronică aplicată a specialistului care a executat cererea (sau, după caz, cu semnătura electronică, în cazul generării lui în regim automat) și un cod QR ce va permite validarea lui (semnăturii și conținutului).

Astfel, decade necesitatea ținerii de registre de evidență a eliberării certificatelor de deces pe suport de hârtie, în care solicitanții sunt obligați să semneze pentru a confirma recepționarea.

Cât privește ***înregistrarea de stat a faptelor și evenimentelor de stare civilă***, noul model de prestare a serviciului presupune că, toată informația cu privire la faptele și evenimentele de stare civilă este disponibilă și accesibilă în format electronic.

Documentul de stare civilă vor avea forma unui fișier electronic și va conține informații din Sistemul informațional „acte de stare civilă” cu privire la un fapt sau eveniment ori va confirma starea civilă, în dependență de tipul de document solicitat. Documentele vor avea forma unui document în format „.PDF” cu semnătura electronică aplicată a specialistului care a executat cererea sau semnătura electronică. Documentul va include un cod QR și va putea fi verificat online (semnătura și conținutul).

Drept urmare, dovezile privind înregistrarea unor fapte sau evenimente de stare civilă nu vor fi solicitate de către autoritățile publice și instituțiile private din Republica Moldova de la cetățean (titular), dar vor fi disponibile prin canale electronice de acces (platforma de interoperabilitate (MConnect), SIC Access-Web).

Documentele care vor fi solicitate și executate în continuare, vor fi cele care sunt necesare pentru a fi prezentate peste hotare: extrasele multilingve, certificatele privind starea civilă, certificatele de capacitate matrimonială.

Solicitanții vor beneficia de mai multe canale de acces a serviciului de eliberare a documentelor, inclusiv online, terminale de plată, solicitarea personală sau prin reprezentant legal la ASP, MDOC și autoritățile publice locale sau auto-deservire prin intermediul „Cabinetului cetățeanului”, disponibil pe platforma <https://mcabinet.gov.md/>.

Solicitanții vor avea posibilitatea să solicite eliberarea mai multor extrase/documente printr-o singură cerere. Solicitanții vor fi notificați prin intermediul serviciului guvernamental de notificare electronică (MNotify) cu privire la etapele de executare a cererii.

Aceste amendamente vor permite atingerea obiectivelor strategice stabilite la etapa incipientă a procesului de reinginerie: reducerea timpului necesar pentru obținerea de către cetățeni a serviciilor guvernamentale, creșterea ponderii persoanelor care accesează e-serviciile și creșterea gradului de satisfacție a cetățenilor privind calitatea serviciilor guvernamentale.

Totodată, prin proiect se reglementează anumite norme finale și tranzitorii pentru a asigura trecerea treptată de la documente pe suport pe hârtie, la cele în format electronic.

4. Fundamentarea economico-financiară

Luând în calcul că marea majoritate a autorităților și instituțiilor publice deja sunt în posesia semnăturilor electronice, obligația prevăzută în proiect de a utiliza aceste semnături și de a circula pe larg documentele emise în format electronic, precum și cea de a pune în aplicare mijloacele de comunicare electronică disponibile nu presupune cheltuieli suplimentare din bugetul public național.

Autoritățile și instituțiile care, până în prezent, nu au implementat procesele de comunicare prin mijloace electronice, vor fi obligate să depună un efort suplimentar pentru a accelera procesul de implementare a documentului electronic și digitalizarea proceselor interne, în limita resurselor financiare disponibile.

5. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Pentru a asigura implementarea prezentului proiect de lege este necesară modificarea următoarelor acte normative:

- Codul familiei nr. 1316/2000;
- Codul de procedură civilă al Republicii Moldova nr.225/2003;
- Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală;
- Legea nr. 242/2010 cu privire la taxele consulare;
- Legea nr. 246/2018 privind procedura notarială;
- Legea taxei de stat nr. 213/2023.

Precizăm că modificările menționate supra se regăsesc în Proiectul legii pentru modificarea unor acte normative (cadrul conex Legii cu privire la actele de stare civilă), care este promovată concomitent cu prezentul proiect de lege.

Totodată, Guvernul va trebui să efectueze o analiză multiaspectuală a actelor sale normative și să intervină cu mai multe modificări, inclusiv să adopte actele necesare ce rezultă din dispozițiile finale ale proiectului de lege.

De asemenea, ASP urmează să ajusteze actele sale interne la noile prevederi ale legii.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În scopul respectării prevederilor *Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional*, proiectul de lege este plasat pe pagina web oficială a Ministerului Justiției www.justice.gov.md, cât și pe platforma www.particip.gov.md.

Secretar de stat

/semnat electronic/

Stanislav COPEȚCHI